Kamer van volksvertegenwoordigers

Organen

De Kamer bepaalt zelf de wijze waarop zij haar bevoegdheden uitoefent (art. 60 Grondwet). De werking van de Kamer wordt geregeld in haar Reglement, dat goedgekeurd wordt door de plenaire vergadering. Het Reglement voorziet in een aantal organen. We maken een onderscheid tussen:

- de politieke organen: deze oefenen de parlementaire taken uit (regelgeving, controle van de regering, ...)
- de bestuursorganen: deze zorgen ervoor dat de Kamer haar parlementaire opdrachten zo optimaal mogelijk kan uitoefenen.

Politieke organen

» Plenaire vergadering

De plenaire vergadering is de vergadering van de 150 rechtstreeks verkozen Kamerleden die zitting hebben in de plenumzaal van de Kamer.[1]
In de plenaire vergadering wordt in hoofdzaak gedebatteerd en gestemd over de regeringsverklaringen, wetsvoorstellen (wetsinitiatief van Kamerleden), de wetsontwerpen (wetsinitiatief van de regering) en de amenderingen hierop, de begrotingen ...
De Kamerleden kunnen in plenaire vergadering de ministers interpelleren en mondelinge vragen stellen.
De organisatie van de debatten (bv. spreektijd ...) wordt bepaald door het Reglement of de Conferentie van voorzitters (cf. verder). De stemmingen gebeuren soms bij zitten en opstaan maar vooral door elektronische naamstemming.
De vergadering is in principe openbaar, d.w.z. dat het publiek toegelaten is. Uitzonderlijk wordt met gesloten deuren vergaderd.

» De voorzitter

De voorzitter[2] is de vertegenwoordiger van de Kamer als instelling. Hij wordt verkozen door de plenaire vergadering voor de duur van de zitting (van de tweede dinsdag van oktober tot de tweede dinsdag van oktober van het volgende jaar). In de praktijk blijft hij aan voor de duur van de zittingsperiode (in principe vijf jaar tenzij de Kamer eerder ontbonden wordt). Doorgaans maakt hij deel uit van de meerderheid. Hij leidt, in overleg met de fractieleiders, de werkzaamheden van de Kamer en beschikt hiervoor over ruime bevoegdheden: ordehandhaving tijdens de vergadering, advies vragen van de Raad van State in verband met een ontwerp of voorstel van wet...

» Commissies

Soorten

- Vaste commissies: hun bevoegdheidsdomeinen stemmen grotendeels overeen met ministeriële departementen (bv. Buitenlandse betrekkingen, Financiën, Sociale zaken, Landsverdediging ...).
- Tijdelijke commissies: worden ingesteld om bepaalde wetsontwerpen en -voorstellen te onderzoeken.
- Bijzondere commissies: bv. Naturalisaties, Verzoekschriften, Begeleidingscommissie van de Vaste Comités P en I, ...
- Adviescomités: zijn raadgevende comités die actief zijn op een bijzonder terrein (bv. het “adviescomité voor Europese aangelegenheden” dat paritair is samengesteld uit tien Kamerleden en tien Belgische leden van het Europees Parlement).
- Onderzoekscommissies: de Kamer heeft het recht van onderzoek (art. 56 G.W.). Onderzoekscommissies worden opgericht door de plenaire vergadering naar aanleiding van beleidsproblemen die zich voordoen in een sector van de samenleving.

1 De plenumzaal van de Kamer werd gebouwd in 1817 ten behoeve van de Tweede Kamer van de Staten-generaal der Nederlanden. Sinds 1831 heeft de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers zitting in deze plenumzaal. In 1883 werd de zaal door brand vernield. Hij werd heropgebouwd door H. Beyaert in 1886.

2 De huidige voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers is Peter De Roover, die deel uitmaakt van de N-VA fractie.

Samenstelling

De vaste commissies tellen 17 leden. De overige commissies hebben een variërend aantal leden.
De politieke samenstelling van de commissies en de comités is evenredig met het aantal zetels van de fracties in de plenaire vergadering. In de commissies hebben de Kamerleden zitting die gespecialiseerd zijn in een bepaalde materie. De commissies en comités worden voorgezeten door een commissievoorzitter. Die voorzitterschappen worden ook proportioneel verdeeld onder de verschillende fracties, zowel van de meerderheid als van de oppositie.

Werking

In de commissies worden de werkzaamheden van de plenaire vergadering voorbereid waardoor de plenaire vergadering doeltreffender en vlugger kan werken. Wetsvoorstellen en wetsontwerpen worden besproken, geamendeerd, gestemd en, samen met een verslag, aan de plenaire vergadering voorgesteld.
Meer en meer nemen de commissies parlementair werk over dat vroeger in de plenaire vergadering plaatsvond. Zo kunnen commissieleden ministers vragen stellen en interpelleren (de stemmingen over de moties hebben weliswaar in plenum plaats).
De commissievergaderingen zijn meestal openbaar. Uitzonderlijk vergaderen commissies met gesloten deuren.

» Conferentie van voorzitters

Deze bestaat uit de voorzitter en de ondervoorzitters van de Kamer, de gewezen voorzitters die nog volksvertegenwoordiger zijn, en de voorzitter en een lid van elke politieke fractie.
Een minister die instaat voor de betrekkingen met de Kamer woont de vergadering bij.
In de Conferentie wordt wekelijks overleg gepleegd over de regeling van de werkzaamheden van de plenaire vergadering (bijv. vastleggen spreektijd) en over de coördinatie tussen de verschillende organen van de Kamer (uitmaken welke interpellaties in een openbare commissie behandeld zullen worden). De Conferentie beslist ook over de opportuniteit van alle aangelegenheden die haar voorgelegd worden (bijv. uitzenden van parlementaire delegaties).
De Conferentie van voorzitters is een van de voornaamste organen van de Kamer.

Beheersorganen

» Bureau

Samenstelling:

- Een door de plenaire vergadering verkozen voorzitter, drie ondervoorzitters en bureauleden die op voorstel van de fracties worden benoemd
- De gewezen voorzitters van de Kamer
- Zoveel toegevoegde leden als nodig opdat alle fracties minstens een vertegenwoordiger in het bureau zouden tellen
- De voorzitters van de fracties.

Het Bureau heeft een algemene bevoegdheid inzake het bestuur van de Kamer. Het stelt meer bepaald de statuten van het personeel en de organen van de Kamer vast. Het benoemt en ontslaat het personeel.

» Bestuurscomité

Het bestuurscomité maakt integraal deel uit van het Bureau, en is samengesteld uit de drie ondervoorzitters en twee bureauleden van de Kamer.
Het comité is belast met de voorbereiding en het toezicht op de uitvoering van de beslissingen van het Bureau. Het stelt de ontwerpbegroting en de ontwerprekening van de Kamer op.

» Commissie voor de Comptabiliteit

Deze commissie, die voorgezeten wordt door de Kamervoorzitter, bestaat uit elf leden en is belast met de controle op de boekhouding van de Kamer.
Ze stelt, op voorstel van het bestuurscomité, de begroting en de rekening van de Kamer vast en legt die voor aan de plenaire vergadering die over de begroting en de rekening stemt.

» Griffier

Hij is verkozen voor onbepaalde duur door de plenaire vergadering en heeft de rang van secretaris-generaal. Hij is de raadgever van de voorzitter. Hij heeft ook de leiding van de diensten van de Kamer en het personeel.

Meer info:
Kamer van volksvertegenwoordigers - Dienst Public relations en Internationale betrekkingen, 1008 Brussel
e-mail: info@dekamer.be — www.dekamer.be